

ACCIÓ VALENCIANA

Boletí quinzenal — Orgue d'ACCIÓ CULTURAL VALENCIANA — Redacció i Administració: Jorge Juan, 13

Preus de Subscripció: simpatizant, 3 pessetes a l'any; actiu, 1 pesseta al mes; protector, 2 pessetes al mes.

ANY I - N.º 4

VALENCIA 31 MAIG 1930

10 CÈNTIMS

EDITORIAL

Redreçament

Fa ja alguns messos, pot dir-se que des del dia següent a la caiguda de la primera dictadura, que es nota a la nostra ciutat, un reviscolar de les més pures amors a allò que ens és de més personal i íntim.

Simptomes d'açò que diguem s'en troven per tot arreu. Per una banda les diverses parts del nostre país que fa prop d'un segle es sentiren dolorament escindides, per un criteri pueril—d'imitació de terres veïnes—es senten de bell nou daleroses de mostrar a la llum del dia que senten fortament la germanor que dona la comunitat de la llengua de l'història i de l'esperit.

A més, baix l'altre aspecte més superficial la nostra bandera, el nostre idioma sembla que comença a tindre beligerància a les nostres corporacions: el bell gest de la nostra Diputació, seguit de seguida per la puixant ciutat de Sueca, d'hissar la senyera als seus edificis públics, es mereixedor del més entusiaste agraiement de tots els bons patriotes. La decisió del nostre Col·legi de Metges fent oficial el valencià amb la llengua de l'Estat, de segur que ha d'ésser imitat. En fer-ho, sols farran que complir amb llur deure; tanmateix, ens cal donar-los la més cordial de les felicitacions.

Ara esperem de tots, que el present moviment de valenciania no siga com escuma de xampany, que prompte es perd. Que no siga una moda, que es pense que baix la renúncia a una cosa que sembla tan poc transcendent com un troç de drap, una llengua, entre tant d'altres que semblen més reeixides, hi es també la perdua de l'independència espiritual i econòmica, no sols dels individus sino dels pobles.

Si tot valencià fa un repàs a la seua memòria, i pensa com la nostra patria ha seguit des de fa molts anys l'eix del presupost de l'Estat i al mateix temps la Sendroseta amb qui tots han jugat i de qui tots s'han rist, de segur que sentirà més fortament la veu ínterna del deure que li crida: Parla valencià. Possa el teu orgull en això. Lluita per València!

Es convenient de tant en quant conèixer opinions alienes sobre les nostres coses. Més encara quan en el cas present es un esperit tan r el que ens observa.

Jaume Bofill, català, per tant, germà nostre, ha seguit enguany mantenedor en els nostres Jocs Florals. Tots recordeu encara les seues paraules generoses plenes d'una fonda estima per a tota manifestació mostrada.

Hem cregut que res podríem donar de més interès, en relació al passat esdeveniment, que aquesta crònica, publicada a La Publicitat de Barcelona, recén arribat de la nostra terra.

CRONICA

València

Catalunya és una cançó, Mallorca és un èxtasi, València es un perfum. València és aquell punt de sensualitat que no enganyava les especulacions de l'esperit sinó que els dona opulència. Quan la nostra espiritualitat era a la davallada, València la retopà, forçada, i la dugué a maduresa. Però sense perdre tant mateix l'equilibri.

La Lotja i el Palau de la Generalitat són dues gemmes sense parió. Detalls d'una màxima riquesa d'enginy i de materials són po-

L'idioma és un tresor més preuat que les llibertats i constitucions dels pobles, perquè les constitucions poden restablir-se, les llibertats poden guanyar-se, i no l'idioma qu'és la mateixa nacionalitat.

LLUIS KOSSUT

sats en amples panys de paret llisos. L'horta és la meravella de l'aigua; és una vastíssima xarxa de sèquies i de recs regida pel treball dels hortolans i pel seny del tribunal que els presideix. Si l'horta és una panera de flors i de verdures, l'Albufera és un aquàrium i una ocelleria. Al seu veïnatge les taules d'arros espigat, embassades, quadriculen amb mirallig d'escates l'horitzontalitat gairebé absoluta de la plana. Una llenca de pins, ran de mar, és el parc natural de la ciutat vinent. Ça i enllà petits gromolls de barraques albes amb caputxa negra confabulen amb la creueta al front. Lluny, blaveja el cinzell d'una sardana de carenes. Per una de les valls que deixen, ens enfilarem fins al Monestir de Porta-Cœli. Sojorn delitós que no en trencava la pau l'esgarrinc d'una gramola vulgar! D'una banda, més enllà d'un primer terme fosc, la lluminositat de la plana i de la mar infinita. D'altra banda un comarc d'oliveres clares entre una bavor de conreus violacis. En el trascor de la Seu s'esqueia haver-hi oposicions a Canonge Penitencier. Un opositor actuava desamparat dalt d'una trona esquemàtica. Parlava amb abundor de vocatius adulatoris per a la indiferència majestuosa del nombrós tribunal, drapat de sed es. Bon xic profà en el llatí, vaig caçar al vol un rejuenidor *semper semperque*...

A València tothom és regionalista, començant per les autoritats i les corporacions oficials, i ja no cal dir els partits històrics—republicans i tradicionalistes—. D'ençà que el

Dictador hi feia reserves, l'himne valencià és escoltat a peu dret. "Lo Rat Penat" i l'estol dels literats ancians celebra els Jocs Florals amb ritual inalterable, potser bon xic al marge de les joventuts irreverents. El pati del teatre luxós és destinat exclusivament a les senyores. En els breus entreactes, quan poden esplaïar-se entre elles en castellà de València, puja a l'escenari una remor confortant, una marea fonètica bessona de la que ens ofega dolçament a Barcelona en les mundanes audicions de "Musica do Camera". Un cronista venerable ens conta que té a casa el retrat de Felip V, penjat de cap per avall. *No l'anomeno mai—ens conta—que no li digui "lo incendiario"*

Però a València hi ha també joventuts nacionalistes. D'una banda, un grup radical en valencianitat i en republicanisme, que presideix l'intelligent i suavíssim Adolf Pizcueta. D'altra banda, l'enèrgic i mesurat Ignasi Villalonga, amb els seus addictes, prestigi social i polític cada dia més afermat. Els esguards de la València de bon to—que encara no sap de què va—es giren envers ell, l'amic de l'ex i futur ministre Cambó. I, com una figura solitària però impressionant, En Francesc Aguirre, del Grau, fadrí semisecular, una mica sord, sentimental i agre, amb un aire autèntic de Lord que prodiga frases d'incisió espiritual remulles en *tedium vitae*. Es un gran home desvinculat, massa fort i negligent, potser, per a ésser aprofitat.

Si València fos una rèplica de la Catalunya estricta no ens interessaria tant com ara, que n'és una modalitat complementària. València comença a jugar amb foc, que a això equival enamorar-se de la seva parla. No l'entén encara, però en pregusta el misteri. Hi juga com Margarida amb els bonics del Doctor Faust. Cal només que del doble conreu literari—l'acadèmic dels Jocs Florals, massa petrificat, i el plebeu del teatre de barriada—s. piga treure'n una llengua digna. Cal només que la depuri en naturalitat i que la socialitzi segons les pròpies lleis. Cal només que les belles dames valencianes cobrin, en reverència a la llengua oficial, una mica de desamor a la versió que en fan, com si vestís més una adaptació premiosa que l'estilització de la gràcia nativa.

Seria un error que els dirigents aspiressin a fer-la pàl·lid mirall provincial de la literatura barcelonina. No és la nostra producció que han d'imitar, sinó el procediment que hem seguit per obtenir-la. Retrobant la seva ànima, es trobaran germans nostres

Més perillós seria per a València prosseguir en el rutinari provincialisme de Madrid. Els ha dut a l'abdicació vuitcentista de la seva personalitat, els duria a la disgregació irremparable de la seva unitat regional i, al capdell, el dia que una Espanya nova consagra a les varietats peninsulars, els orientaria cap a Catalunya, no per directa esma nobilíssima, sinó per la marrada d'una moda superficial

JAUME BOFILL

La Publicitat 7 juny 1930.

Es prega als subscriptors que no hajan rebut algú número, ho manifesten a l'Administració, i s'els enviarà, exceptuant el primer que ha estat esgotat.

Les Lletres

Revista de Llibres

La Novel·la Nostra

No parlem de la novel·la en gran. Volem recordar la novel·leta, xicoteta per la extensió, però a voltes poderosa d'emoció i gran d'esperit.

Lo cultiu de la novel·leta es d'una utilitat inmensa per a la llengua. Els escriptors novels troben un magnífic camp d'iniciació, en unes dimensions asequibles, i amb una ideologia completament lliure, quan més lliure i ampla millor, puix que la llibertat fa reconcentrar la orientació del autor cap a dins del seu esperit, on trobarà inspiració i caliu generador de bellesa. Els autors consagrats, poden, de quan en quan, honrar les pàgines del periòdic amb petites mostres de la seua obra.

Però major es la transcendència per al públic. Huí pesa sobre la Humanitat com una locura, la monomania per la paraula escrita, en forma que un segle abans haguera paregut irconcebible. Puix be: en la mateixa proporció es dona el cas en Valencia, que escomensa a viure sa propia vida.

El públic, de la mateixa manera que tots els dies te per precisió que llegir ú o molts

d'aris, una volta a la setmana ha de comprar el periòdic de la seua devoció.

De la nostra infantessa, recordem els cabots que tots els dumenges apareixien alineats en la paradeta del quiosco de diaris. Era "El Cuento del Dumenge", que duia en la portada de quan en quan no un fotogravat del autor, una caricatura o un dibuix—sempre una mica libidinós, encara que no ho pretenguera—de Pertegás.

Huí contem a Valencia amb un altra publicació setmanal "Nostra Novela" de la que ja van eixits tres números amb obretes de Altamira, Thous, Guinot, que no estudiem per no ser este nostre propòsit. Sobre la qualitat Lona o mitjana de les obres que's puguen publicar, surta, com propòsit digne de tota lloança el de que'l públic per la costum, constantment repetida, aplegue a familiaritzar-se amb el valencià escrit—ben escrit, sobre tot—fins a crear-se a Valencia una verdadera necessitat de empreses editorials de una més sosegada i potent base econòmica.

A. I. U.

Informació valenciana

Taula de lletres valencianes

El darrer número de *Taula*—maig—dú com sempre una interessant informació de taula de lletres valencianes. Heus ací lo seu sumari:

La llengua valenciana: Eduard Martínez Ferrando.—1830-Teatre-1930: Carles Salvador.—L'Orfeo Català en Valencia: Eduard Ranch.—La senyoreta Inquietuts: Enric Duràn i Tortajada.—Exposició Mistral i dels felibres valencians.—Sobretaula. — Notes.—Bibliografia.

Col·lecció "L'Estèl"

Ens plau tindre ocasió de publicar ací la llista de obres de aquesta collecció que ja conta amb bon número d'elles.

Almela i Vives: *L'Espill a trossos*.

J. Just Gimeno: *Blasco Ibàñez i Valencia*.

Joan de Resa: *Vocabulari Valencià-Castellà*

E. López Chavarri: *Proses de Viatge*.

A. Perucho: *Icar o la Impotència*.

Joaquim Reig: *Contes per a infants*.

La poesia valenciana en 1930.

La llengua valenciana al

Col·lege de Metges

En la sessió qu'aquesta entitat va celebrar el dissabte 24 d'aquest mes i a propòsta d'En Joan Pascual Leone es v'acordar per aclamació la cooficialitat de la llengua valenciana en l'esmentada entitat, aiximateix com el posar els dies festius la Senyera en els balcons de l'ur casa social.

Felicitem al Colege de Metges per aquest acord que tant diu de sa valenciania e invitem a llurs components a qu'el posen en pràctica i no siga lletra morta.

Exposició Mistralenca

** Com a col·lofó del cicle de conferències donades en Lo Rat Penat amb motiu del centenari de *Frederic Mistral* s'ha inaugurat fa uns dies el rejuvenit Círcul de Belles Arts una interessantíssima exposició retrospectiva. Presidix al mig del saló el bust del fundador del *felibrigi* i sobre mobles de la època es poden vore diverses edicions i traduccions de les seues obres com també les de alguns altres felibres i dels crítics més eminents de l'ur transcendental tasca. Es remarquen els valuosos autògrafs que posen de relleu les corals relacions epistolars entre els cultivadors de les diverses variacions de la "filla primogènita de l'Antigor llatina" que digué en Llorente.

Cineclub Valencia

U dels darrers diumenges de maig es va iraugurar a nostra ciutat el Cine-Club. Un cinema *de camera* per a minories. Esguardem amb simpatia tot moviment que intente traure'ns del amanerament actual de la intoxicació de Blasco, Sorolla, Benlliure, doncs el producte més acabat es, com dia en Piqueras en el preludi, un García Sanchiz. Nosaltres

també tendim a assolir el mateix fi, a conquerir una personalitat però usem d'altres mitjos i anem per distint camí. Es rodà una interessant i agradable pel·lícula del any 5 i un autèntic film rus. El *clou* va ésser "Un perro andaluz" pel·lícula espanyola de orientació nova. L'ur nacionalisme—una mica *snob*—consistix—segons es dedueix de les paraules de en Piqueras—en un amontanament de sensacions fortes, brusques, fallanes: el torero ferit, el sol, el bandolero, la pols, el Cid... Ens sembla un espanyolisme massa estret. La lluminositat tranquila del Mediterrani, la verdor melancòlica gallega, i la quietut basca, i fins la templança del alba Castella queden fora. Ara que els intellectuals eixamplen el sentit del mot "espanyol" convindria que els artistes els mitaren.

Prensa rebuda

Hem rebut "L'aveil catalan", "A nosa terra", "La Gasetta de Llevant", d'Alcoi, "Llibertad", de Castelló, "Acción Taquigráfica", i "La Unión" de l'Havana, els quals han estat lliert canvi amb nosaltres.

Vers la creació d'una Acadèmia de la Llengua

Hem rebut la següent carta de mossén Antoni Maria Alcover qui s'ha dignat contestar aixís a nostra consulta. No creguem necessaria la presentació d'aquest filòleg a qui hem de agrair-li els seus esforços per el valencià, ja que més de dos vegades ha corregut nostra terra "des de Uldecona fins a Santa Pola" com ell mateix diu, per a estudiar la nostra conjugació, la nostra sintaxi, el nostre vocabulari. Resultat d'aquests treballs, va ésser la publicació del Diccionari Català-Valencià-Balear que es va escomençar a editar en 1902. Per tot açò es compendrà el valor que per a nosaltres te la seua contestació, que copiem, agraint-li la des d'ací en tot lo que te de sincera i animadora.

Srs. Directores de l'ACCIO CULTURAL VALENCIANA.

Molt senyors meus y amichs: en mon poder la vostra carta. Veig que vosatros estimau de cor la nostra llengua y que desitjau sincerament treballar per ella, per enaltirla. Vos felicite per tan bona disposició.

La Dictadura se demostrá desde un principi enemiga y contraria de la nostra llengua; llevà del Presupost Nacional la subvenció del Diccionari, de 25.000 pessetes, ab l'escusa de Economies, y en lloch de resultar aquestes, s'augmentà per molts de vents el gast de la Nació, com proclamen avny tots els economistes sincers. Això dels Acadèmichs Regionals no resultà res per moltes de raons. Havien de fer el Diccionari de les Llengues regionals, però no se dotà tal servici. I ¿cóm s'avia de fer tal Diccionari? Referintnos a

i l e s A r t s

Catalunya, Valencia y Balears, ¿s'eren distingits per sos estudis lexicogràfics els Acadèmichs elegits? ¿Qué podia esperar d'ells la nostra Llengua, y més no donantlos l'Estat els medis per fer la feyna que elze comanava?

De totes maneres, és un fet que tot això dels Acadèmichs regionals se'n és anat a fons. No hi ha que parlarne ja.

Diuen vostés que "se nota un fort ressorgiment de les tendències culturals valencianistes" y que "es huí per tot arreu apremiant la necessitat de la creació d'una escola superior de estudis filològichs que regule l'evolució de la parla i amb autoritat prou per a treure'ns d'aquest desconcert y d'aquesta anarquia que ara ens aufeguen". Y me demanen vostés la meua opinió y parer sobre tot tixò. Donchs la meua opinió y parer és que necessiten els valencians estimar la seua Llengua ab una amor més calenta y eficaç, no just de paraula, sino ab les obres y retgintse per les ensenyances dels grans filòlechs alemanys, italians y francesos, que fa anys que se preocupen de la nostra Llengua, estudiantla d'aprop y illustrantla. Els valencianistes fins avuy han posada poca atenció a les ensenyances y orientacions de tals filòlechs, y per això pateixen les conseqüències. No han d'oblidar ni ay que sou vosatros que vos hau de salvar que hau de salvar la vostra Llengua.

¿Demaneu orientacions per fer anar avant la Llengua Valenciana? D. Lluís Revest, Bibliotecari de la Provincial de Castelló, acaba de publicar un llibret que anomena: *La Llengua Valenciana*, y dona y proposa una orientació, que mereix tota la meua aprovació y jo la vos recomane. ¡Seguiu tal orientació!

Escoltau els filòlechs romanistes estrangers que aproven y fan costat a la nostra obra; aprofitauvos de llurs ensenyances, y deixau anar les questions y baralles sobre si la llengua valenciana s'ha de dir llemosina, catalana o altra cosa: Digauli valenciana tant con volgueu. El nom no fa res a la cosa. No es qüestió de nom, sino de fet, d'amor efectiva a la nostra Llengua! ¡Treballar per ella, y deixar correr els que li vulguen dir tal nom: o tal altre.

Això es la orientació que vos recomane. Deu fassa que obreu en conseqüència.

Vostre afectíssim, *Antoni María Alcover, Pbre.*

REVISAT PER LA CENSURA

Terres Nostres

La Sicilia valenciana

Desconeixem el valor de les nostres coses. No havem pensat mai lo que vol dir València en l'economia espanyola, donant-se el cas de que ningú protèsta quan a la regió que per-

mitix la vida a Espanya (1) se li nega tot, fins el dret de creixer...

Havem creat una València d'artistes, regines de bellesa, pintors i poetes... en perjudi de la València d'economistes, polítics i gents de dret. L'altre jorn comentava com s'oblida el dret nostre. Huí vullc dir dos paraules del paisatge. Va estar en un tris qu'el circuit de turisme s'oblidara de nostra Sicília... I es que no sabem anunciar-nos per ràdio ni cinema sonor. Fins les cobertes de pintura avançada ens deixen esbalaïts...

Però, parlem de nostra Sicília.

* * *

Per una popraganda enorme, en tudesc, en anglés, en francés... en italiá, es clar, anunciaven rebaixes d'un cinquanta per cent en totes les vies de comunicació. Jo em decidí, ab altre amic i un príncep alemany-estudiant, juriste—a estar, l'any pròp-passat, uns jorns en Sicília.

La Primavera siciliana—maravellosa, plena de la eclosió de les hores simpàtiques—es una cosa delitosa que plau a tothom. Estrangers omplien els hotels, baix un cel blau i un sol de Migjorn. Bé, molt bé, aquella Primavera siciliana... Jo, però, tenia una interna seriositat.

A Palermo—ciutat casi espanyola, tota aragonesa en la Catedral—s'estranyaren de vorem espanyol. *¿Ma, come?*

I tenien raó per a extranyar-se. El nostre Sur es, també, Sicília.

Alacant es Sicília ab mes ametlers florits, ab cel mes decidit, ab taronjes mes sucoses... No te els temples grecs d'Agrigento, però amostra el somni helènic de Denia... Li manca un claustre com el de Monreal però amostra el miracle de Guadalest, níu d'áligues. Siracusa ab sa història fa pensar en la Vila Joiosa, el meu esperit miraba a Calp. Calp ab Ifach, lo mateix que Siracusa, ficant-se en el Mediterrani. Taormina era casi Altea—que té també terres per conrear flòrs—eixes flòrs que porten a Saragossa una miqueta de llum llevantina.— I Catania, Catania era casi Benidorm, el poblet marítim que naturalment es compara a Biarritz...sense l'artifici de la platja francesa. Cap endins, La Marina alacantina—Sur de València—millor que Sicília. Terres seques ací i allá, que no fan somniar en altra cosa.

* * *

Tot açó está ahí. Es Sicília, la nostra Sicília.

Però, ¿i la nostra Primavera siciliana? ¿Cuán vorem anunciar-la en prospectes i cartells, en cinema sonor, per ràdio i en totes les llengües que parlen els hòmens?...

Sicília Valenciana, Marina Alacantina...

J. B. P.

(1) *No es tracta d'un joc de paraules. La qüestió, arancelaria espanyola estriba en protegir el blat castellà i els draps catalans. Aixó es possible ab el sacrifici de València, que paga les femades a mes prèu. Sens València la tècnica del nostre Arancel cauria tota.*

Miró

Aquest valencià d'Alacant acaba de morir. No es la meua intenció, ni seria aquest el lloc, de jutjar la seua labor literaria amb detall. Primerament per no sentir-me capaç, després, per ésser altre el meu propòsit.

Dins les generacions literaries que arranquen del 98, a Castella, hi ha dues figures quin estudi ens interessa als valencians: l'una es la d'*Azorín*, l'altra la del suara traspasat. Els dos alacantins, nats a terres de llengua valenciana; els dos conreadors acuradíssims d'una llengua estrangera en la que han assolit una tan rara perfecció, que els ha dut a un primer rengle entre els estilistes de llur llengua d'adopció.

Però entre els dos caldria fer encara una distinció important. Seduïts per la sirena d'aigua dolça que habita terrenes endins, Miró savé romandre almenys, enyorador del seu bressol. I mentres l'estil minuciós, delicat, quasi femení de l'*Azorín* embolcallava amb delectança, l'ànima monoverana, austera, del Pamir peninsular Miró no somniava més que amb aquest lluminós Llevant ple de dolçors i de pau, que es crema de cara al sol, les espatlles en la serralada i els peus banyats a dins de la mar blava.

Rara coincidència aquesta: sembla com si a les terres valencianes del Migdia, sols haguera restat la llengua com a signe d'una antiga convivència històrica, i el seu esperit fora des de temps, d'altra nació.

Ara em venen a la memòria unes paraules d'un altre castellà d'adopció, un dels esperits més fins de l'Espanya de huí, el basc Salvador de Madariaga, que deien: "Hi ha al Sud de València una regió, històricament en el regne, espiritualment distinta: es la província d'Alacant".

Així com Galicia es la transició entre el Portugal líric i la Castella dramàtica, així Alacant es la transició entre la Castella dramàtica i el Llevant plàstic. Ací l'esperit de Castella toca a l'esperit levantí; Castella s'assembla a la Mediterrània".

I realment, al N. del Montgó, els literats que per la cocció cultural exòtica s'han vist amb la necessitat d'escriure en la llengua de l'Estat, sols s'han vist famosos en un, quina massa principal de lectors el coneixia en anglés i quin castellà a tots ens ha semblat sempre una traducció no massa reeixida, de la nostra llengua.

I a més amb un esperit purament mediterrani, ple de vida sensual, cosmopolita, agitat—tan allunyat de la delicadesa, de l'intimisme d'*Azorín*, de l'art contemplatiu, poètic de Miró—.

E. G. N.

València i juny 1930.

De cara a la mar

Els qui es preocupen del problema nacional del mig-dia de Catalunya, des de l'Ebre fins al Segura, no més hi consideren dos fets còmics d'atenció: el fet de l'aparent castellanització que ens invadeix per les properes muntanyes de l'oest i el fet de la catalanització, que es preconitza com antídote de la primera tot dient: cal esguardar al Pirineu, cal imitar al Principat.

La intenció sembla respectable però es extremadament simplista i fins i tot, per amor a Catalunya, antipatriòtica.

Un problema nacional es quelcom més que una imitació; es la consciència de la pròpia naturalesa determinant l'esforç d'un poble per a imposar-se en la vida.

El mig-dia de Catalunya serà sempre un país sense esperit propi mentre considere que la seua vida depen del ponent o de la tramuntana, això es de Castella o de Catalunya, considerant aquesta únicament formada per les quatre províncies.

Però per raons naturals, corroborades tots temps per la Història, el mig-dia de Catalunya té la seua personalitat pròpia enfront de la nació castellana i, nacionalment parlant, és ni menys que la personalitat de la resta de Catalunya, encara que comarcalment pugua tindre els seus trets particulars. Jamai podrà demostrar-se que el nord siga més català que el sud ni al contrari però es un fet evident que en la formació de l'esperit nacional de la nostra Patria, donant al mot nacional la valor moderna que li correspon, foren els catalans del sud els qui principalment contribuïren, en tots els ordres, pintura, arquitectura, literatura, filosofia, lleis, etc., a fer resplandèixer aquest esperit nacional.

Per consegüent aquesta comarca es catalana no perquè vingueren En Jaume I i amb ell els famosos matrimonis de Lleida, puix que aquesta també fon repoblada quan la reconquesta pels catalans dels Pirineus, sino per naturalesa pròpia. Semblant argument es una falàcia perquè també tot Catalunya hem estat conquerits pels exercits de Castella i repoblats per moltíssima de la seua gent i no som castellans per això. La faixa de territori compresa entre les terres franceses de Provença i les espanvoles de Murcia ha destacat sempre per una unitat d'esperit que s'ha manifestat sempre per la llengua, la cultura i la història.

Res no diu en contra d'aquesta tesi que el nord, llevat el Rosselló i la Cerdanya francesa, haja trobat la seua ànima i no ho hagen fet aquestes terres i les del mig-dia, però algrat això la seua voluntat d'estrangeritzar-se no més ha conseguit que desfigurar-se. Es el fracàs del principi que considera suficient la voluntat per a la formació d'una ànima nacional.

El mig-dia deu esguardar arreu del món, ésser província de Europa, no precisament de França, com molts barcelonins, i fixar-se principalment que a ponent hi ha sempre muntada la guardia de l'home de Castella, l'enemic secular, i al nord hi ha, no el pare ni el germà ni cap altre familiar sino l'alter ego; però deu fixar-se també que aquest mig-dia no fita solament amb l'Ebre i amb Caste-

lla (que s'endinsa fins en les nostres províncies), puix que al davant hi ha la mar que es la que serva el secret de les nostres amors nacionals i cal acarar-se ad ella qu ens donà glories i riqueses i fa florir encara amb el seu vent rònec els flairosos boscos de tarongers.

estimem la mar de debò serem ben catalans, encara que el nord no siga idèntic a nosaltres. Es això: comprendre l'íntim connuix de la nostra mar amb la nostra terra i estimar-lo per sobre de tot es sentir-se catalans, i no més ho podem sentir nosaltres.

Esguardem de cara a la mar, que es un símbol de l'infinit, i retrobarem el ver esperit nacional; aleshores haurem resolt un gran problema espiritual; comprendre l'absurde i la monstruositat de confondre un Estat plurinacional, que es així com una societat anònima amb un eixèrcit i una bandera, amb una nació; i aleshores, també, la Catalunya estricta serà la Catalunya magna, perquè de Catalunya no més n'hi pot haver que una, ben definida i ben identificada.

V. M.

La Direcció advertix que cascun autor respón en absolut del treball que signa.

ACCIÓ CULTURAL
VALENCIANA

//

En .....
que viu en lo carrer de .....
..... número .....
de ..... se subscriu a
ACCIÓ VALENCIANA per .....
pessetes al .....

..... de ..... de 193

Signatura,

Renovación Tipográfica.-Gandía, 3.-Valencia

Lo que V. pot assolir dels Establiments F. GARCÍA MUÑOZ

Servici inmillorable
en Llibreria Mèdica, Nacional i estrangera.

Construcció irreprotxable
en el Mobiliari Clínic.

Material d'alta qualitat
en l'Instrumental quirúrgic.

Aparells insuperables
en Elèctre-Metzina.

Condicions de pagament
molt favorables.

Servei segur i ràpid
en llurs distintes Seccions.

N'oblidi qu'aquesta Casa, per s'organització i per ser una de les primeres d'Espanya, pot donar-li en condicions molt favorables, quant necessite per a sa carrera i per al eixercici professional.

IMSA MARCA
D'ALTA CALITAT

Establiments F. García Muñoz
C. Hospital, 14 : VALENCIA : Telefón 13475